

PODÍL NA VĚČNÉM ŽIVOTĚ

PÓZDRÁV:

Milé sestry a milí bratři v Kristu, vítám vás v dnešním bohoslužebném shromáždění.
Milost našeho Pána Ježíše Krista a lásky Boží a přítomnost Ducha svatého se vásmi vám.

INTROIT: (1) 4,20-21)

Řekne-li někdo: „Já miluji Boha“ a přitom nenávidí svého bratra, je lhář. Kdo nemiluje svého bratra, kterého vidí, nemůže milovat Boha, kterého nevidí. A tak máme od něho toto přikázání: Kdo miluje Boha, ať miluje i svého bratra.

PÍSEŇ: EZ 219 Hory, doły, stráně

MODLITBA

Hospodine, svatý a věčný Bože, celý vesmír je dílo tvých rukou. Slunce i hvězdy hýsají tvou slávu, moc i moudrost. I naše Země, každý květ na ni i všechni tvorové svědčí o tvé moci, moudrosti a lásce. Z úst všech lidí má zaznívat píseň chval a díků tobě, našemu Stvořiteli a Pánu. Neuměle a nedokonale, ale z upřímného srdce tebe oslavujeme a prosíme tě, požehnej nám, přijď a buď uprostřed nás na tomto místě, kam jsi nás zavolal, aby ses tu s námi setkal. Dej, aby naše mysl i naše srdce byly otevřeny k přijetí tvého slova. Bud' zde s námi a bud' stejně tak se všemi, kdo se shromažďují ve tvém jménu všude po tváři světa a k tobě vztahuji své ruce, k tobě upinají svou naději.

Amen.

ČTENÍ PÍSMA SVATÉHO: Sk 16,16-34

PÍSEŇ: EZ 399 V sjití tomto pravme sobě (stroky 1-6)

ČTENÍ PÍSMA SVATÉHO: Lk 10,25-37

KÁZÁNÍ

Základ dnešního kázání je zapsán v Lukášově evangeliu 10,25-37.

Mili bratři a milé sestry, zákoník se ptá Ježíše: „Co mám dělat, abych měl podíl na věčném životě?“ Myslím, že existuje mnoho lidí, kteří si tuto otázku nikdy nepoloží. Proč také. Stačí jim, že žijí teď a tady. Slova „věčný život“, to jim neříká vůbec nic. Všichni zemřeme a je konec. S tím se prostě člověk musí smířit jako s nezvratným faktem. Jde o to mít se dobře, užít si dostatek všeho, co život nabízí, a zbytečně si jej nekazit nějakým neplodným uvažováním o tom, co bude potom...

Muž, který stojí před Ježíšem, uvažuje jinak. Věří, že smrti vše nekončí a že existuje pokračování, které Bůh připravil jako něco velikého a krásného. Jak se ale stát účastníkem této budoucnosti? „Co mám dělat, abych měl podíl na věčném životě?“ Je to otázka, která se podobá otázce žalářníka ve Filipech (o kterém jsme slyšeli v prvním čtení). Tento žalářník je v šoku, když se jeho vězení až do základů otevírá velikým zemětřesením – a tehdy se uvězněných apoštolů Pavla a Silase ptá se spontánností, vyvolanou strachem a úzkostí: „Co mám dělat, abych byl spasen?“ (Sk 16,30)

Jsou to slova podobná těm zákoníkovým, ale přesto otázka zákoníka postrádá opravdovost otázky žalářníka. Však nám evangelista Lukáš zaznamenal, že zákoník Ježíše zkoušel. Nehledá odpověď pro svůj život, ale chce ukázat svou převahu. Když někoho zkoušíme, stojíme nad ním. Ježíš má být žáčkem, kterého on bude podle jeho odpovědi posuzovat. A potom s tím půjde výš, na patřičná místa. Vždyť tahle zkouška je zároveň pokusení, past, do které se má Ježíš chytit. Co kdyby mu Ježíš řekl – a tato jeho

slova čteme u evangelisty Jana: „*Kdo věří ve mne, má život věčný.*“ (J 6,47) V očích zákoníka by v tomto případě Ježiš zřejmě propadl na celé čáře.

Aťak Ježiš nemluví o sobě, ale o Zákonu, o jeho četbě. Místo odpovědi pokládá otázku: „*Co je psáno v Zákoně, jak to tam čteš?*“ Čili jak to tam recituješ? – tak zni výstižnější překlad. Každému pravověrnému Židu totiž Zákon přikazoval recitovat denní vyznání, zapsané v knize Deuteronomium: „*Slyš Izraeli, Hospodin je náš Boh, Hospodin jediný. Budeš milovat Hospodina, svého Boha, celým svým srdcem a celou svou duši a celou svou silou.*“ (Dt 6,4-5)

Role se obrátily: Ježiš zkouší zákoníka a on recituje toto vyznání, a co víc – přidá k tomu ještě verš o milování svého bližního. A Pán Ježiš mu dává výbornou. On sám přece učil, že láska k Bohu a bližnímu je souhrn celého Zákona a proroků. Proto mu říká: „*Správně jsi odpověděl. To čin a budeš žít.*“

Zákoník chtěl Ježiše zkoušet, hodnotit a nachytat – teď je to však naopak: Ježiš hodnotí jeho odpověď jako správnou. A vybízí ho, aby z teorie přešel do praxe. Aby podle toho, co ví, také jednal. Podíl na věčném životě, po kterém snad zákoník opravdově touží, mu patří, když bude milovat Boha na prvním místě a bližního jako sám sebe. To je přece jasné a srozumitelné.

Tak to zřejmě vidí Ježiš, ale ne muž, který sice správně odpověděl, ale potřeboval se ospravedlnit, jak čteme v evangeliu. Možná si uvědomil, jak náročné je to, co má nyní ve svém životě uskutečňovat. Proto znova klade otázku, která ukazuje, kde spočívá jeho problém. Kupodivu to není vztah k Pánu Bohu, ale vztah k člověku. Neptá se, co znamená skutečná láska k Bohu, ale kdo je jeho bližní, kterého má milovat.

Tehdejší zákoníci, znalci Zákona, byli totiž přesvědčeni, že bližním může být jen člen izraelského společenství. Rozhodně ne ten, kdo nežije podle stanovených předpisů, či dokonce pohan. Zákoník chce Ježiše přece jen vtáhnout do nebezpečné debaty o tom, koho pokládat ještě za bližního, a koho už ne.

Židé totiž vedli o této otázce nekonečné debaty. O pohanech a Samananech neměli žádné pochybnosti. Byli to cizinci a nepřátelé. Jak ale měli rozlišovat mezi příslušníky vlastního národa a mezi různými společenskými vrstvami? Koho měl kněz, rabin či starší považovat

za svého bližního? Učili, že styk s nevzdělaným a zanedbaným zástupem poskvruje a očistění potom vyžaduje značné úsili. Měli snad považovat tyto pro ně „nečisté“ za své bližní?

Místo odpovědi Pán Ježíš vypráví působivý příběh - podobenství o milosrdném Samařanu. Je to příběh velmi prostý, takže někteří středověcí vykladači mu chtěli dát ještě více duchovních významů: Podle nich je Ježíš ten Samařan, který zachraňuje člověka, ležícího bezmocně ve svém hřachu. Loupežníci, kteří ho přepadli na cestě z Jeruzaléma, jsou nečisté mocnosti, zatímco kněz a levita představují Zákon a proroky. Hostinec, kam Samařan toho polomrtvého člověka dopraví, je cirkev, a ty dva denáry jsou symbolickým vyjádřením svátosti - křtu a večeře Páně.

Ale tak složité to v původním záměru Ježíšově jisť není. Jde jen o to, že zákoník má pochopit, jak je to s tím bližním. Když mu Ježíš celý příběh dovypráví, dá mu otázku: „Kdo z těch tří, myslíš, byl bližní tomu, který upadl mezi lupiče?“ A zákoníkova odpověď je zase správná: „Ten, který mu prokázal milosrdenství.“ Ježíš mu řekl: „Jdi a jednej také tak.“

Není třeba věci komplikovat, jako to děláme my, když se chceme ospravedlit po způsobu zákoníka. Ježíš všechno velmi sjednoduší: Jdi a jednej jako ten Samařan, který pomohl tomu, kdo ho potřeboval. Příběhem milosrdného Samařana Ježíš odhaluje podstatu pravého náboženství. Ta nespočívá ve věroučných debatách, ale v životě naplněném milosrdenstvím.

Otázka: „A kdo je můj bližní?“ je tak provždy zadovězena. Kristus ukázal, že náš bližní není jen ten, kdo patří k naší církvi a je stejněho vysnání nebo kdo je náš přítel. Na rase, barvě pleti, názoru či společenském původu vůbec nezáleží. Bližní je každý člověk, o kterém víme, že právě potřebuje naši pomoc.

Dnešní svět si potřebuje uvědomit tuto skutečnost stejně jako lidé v době Ježíšové. Sobectví, netečnost, netolerance a bezcitný formalismus dusí a potlačuje ušlechtilé vlastnosti, které člověka povznášejí. Mnozí lidé se hlásí k Ježíšově jménu, ale zapomínají, že křesťané mají následovat Krista.

Kristus se ztotožnil se zájmy lidstva a žádá nás, abychom s ním v díle pro záchrannu světa spolupracovali. Říká: „Zadarmo jste dostali, zadarmo dejte.“ (Mt 10,8) Při pohledu na

člověka, který je v nějaké nouzi, nikdy nesmíme říci „To se mě netýká“. Není to vůbec lehké a v konkrétních situacích si často nebudeme vědět rady. Ale směr známe. Směr, který určil nás Pán, z jehož milosrdenství tříeme.

Amen.

PÍSEŇ: EZ 450 Jíž zpěv, prosby, kázání

PŘIMLUVNÁ MODLITBA

Pane, prosíme tě, vzbuzuj pravou naději ve všech, kteří stojí v nějakém trápení a problémech, v situacích, v nichž sami nevidí žádné dobré řešení a žádné východisko. Dej, ať svou naději vloží v tebe. Dávej nám všem víru a naději, že tam, kde my jsme bezmocní, ty máš všechnu moc a řidiš všecko k našemu dobrému.

Pane nás, modlím se za nás sbor, ať zůstává věrný tvému evangeliu, tvému slovu. Prosíme tě, abys k nám neustále promlouval, abychom nepřestali slyšet tvůj hlas. Prosíme, dej, ať bereme vážně tvé slovo, tvá příkázání, jejichž zachováváním ti máme prokazovat věrnost a lásku. Dej, ať si zase nejdeme po svých, ale ať hledáme především tvé království, tvou spravedlnost, a spolehneme se, že nám můžeš přidat i ostatní věci.

Pane, prosíme tě, provázej nás příštimi dny, ochraňuj nás a opatruj, abychom se tady zase příští neděli mohli sejít.

Pane Bože, ve jménu Ježíše Krista k tobě společně voláme: Oče nás...

POSLÁNÍ: Př 3,5-6

POŽEHNÁNÍ: Iz 54,10

PÍSEŇ: EZ 448 Sláva bud' tobě, Bože náš

